

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1980/142

Karar No : 1980/183

ÖZET: Politik ve ideolojik saikle işlenen, sıkıyönetim ilânına neden olan suçlarla genel ve ortak amaç içerisinden bağlantılı bulunmayan suçlara ait davaların Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Emin Zurnacı ve İsmail Hakkı Bektaş

O L A Y : 30.10.1978 günü mağdurlar, Servet Öztürk ve Ali Rıza Sarıyıldız

Trabzon ili Maraş Caddesinde yaya olarak yürüdükleri sırada silahla üzerlerine ateş edilmiş ve yaralanmışlardır. Trabzon C.Savcılığı'nca 26.12.1978 günlü talepname ile sanık Emin Zurnacı hakkında adam öldürmeye teşebbüs suçuna yardım, 5.3.1979 günlü talepname ile sanık İsmail Hakkı Bektaş hakkında adam öldürmeye teşebbüs suçundan kamu davası açılmış; Sorgu Hâkimliği'nin son soruşturmanın Trabzon Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılmasına karar vermiştir.

Trabzon Ağır Ceza Mahkemesi, 19.2.1980 gününde, 1979/236 esas, 1980/32 sayı ile: Mağdurlar ile sanıkların ayrı siyasi görüş sahibi olduklarını, aralarında olaya neden olacak kişisel bir çekişme bulunmadığını, olayın siyasi görüş ayrılığından kaynaklandığını neden göstererek görevsizlik kararı vermiştir.

Erzurum-Kars-Ağrı İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi, 30.4.1980 gününde, 1980/134 esas sayı ile: Sanıklara yüklenen suçların 30.10.1978 günü Trabzon ilinde işlendiği, bu ilde sıkıyönetim ilân edilmediği, 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesinde belirtilen bağlantının bulunmadığı, bu nedenle davada Trabzon Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevli olduğu kanısına vararak, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına, duruşmanın ertelenmesine karar vermiş ve belge örneklerini göndererek başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Başkan Ahmet H. Boyacıoğlu, Üye Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Hakkı Müderrisoğlu, Şeref Tolungüç, Servet Tüzün ve İsmet Onur'un katıldığı 9.6.1980 günlü oturumunda, çici raportör Hüseyin Çakıroğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; oturuma, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Gani oğlu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Yavuz Ögüt'ün aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

.../...

Suç, sıkıyönetim ilânından önce ve sıkıyönetim ilân edilen yerlerin dışında işlenmiştir. Taraflar arasında suçun işlenmesini gerektiren kişisel bir neden ve saik bulunmadığı, yaralanan Servet Öztürk ve Ali Rıza Sarıyıldız'ın Karadeniz Teknik Üniversitesi'nin öğrencisi ve sol görüşlü; sanık İsmail Hakkı Bektaş'ın ise lise öğrencisi olup sağ görüşü benimseyen ideolojik gruba mensup oldukları, bu görüş ayrılığından kaynaklanan olayın, reysel görünüşünde olup örgütsel bir yönünün olmadığı, bu durumu ile sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantısını gösteren bir kanıtta da rastlanmadığı, bu nedenlerle davanın, Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu durumda Trabzon Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

Bu görüşe Hakkı Müderrisoğlu, ve Şeref Tolungüç katılmamışlardır.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Trabzon Ağır Ceza Mahkemesi'nin 19.2.1980 günlü, Esas 1979/236, karar 1980/32 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, Hakkı Müderrisoğlu ve Şeref Tolungüç'ün karşılarıyla ve oyçokluğuyla 9.6.1980 gününde kesin olarak karar verildi.

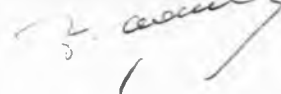
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdural

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Hakkı Müderrisoğlu

Üye

Şeref Tolungüç

Üye

Servet Tüzün

Üye

İsmet Opar

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No :1980/142

KARŞI OY YAZISI

İncelenen dava dosya içeriğinden, mağdur Servet Öztürk ile Ali Rıza Sarıyıldızın, sanık İsmail Pektaş ile Emin Zurna'nın karşıt görüşlü oldukları, bu nedenle aralarında silahla çatışma çıktığı, sanıklar hakkında öldürmeye teşebbüsten kamu davası açıldığı anlaşılmıştır.

Olay kişisel olmayıp, ideolojik ve politiktir. Yaygın şiddet eylemi niteliğindedir. Örgütsel olduğu kanısınada uyandırmaktadır. Bu nitelikteki yaygın şiddet eylemleri, sıkıyönetim ilânına neden olan suçlardandır. Bu fiillerden maksat ve amaçta açıktır. Başka ideolojiye bağlı gurup ve zümreler ve hatta halk üzerinde korku, tahakküm yaratmaya memleketin bütünlüğünü içten ve dıştan tehlikeye düşürmektir.

Anayasanın getirdiği hür demokratik düzeni temel hak ve hürriyetleri tahrip tir.

1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesinde bu gibi suçlar, sıkıyönetim ilânından evvel veya sıkıyönetim bölgesi dışında dahi işlenmiş bulunsa, bu gibi davaları bakmağa sıkıyönetim mahkemelerini görevli kılmıştır. Yukarıda kaydettiğimiz kanıtlara ve suçun niteliklerine göre bu davaya görmeye Erzurum-Ağrı-Kars illeri sıkıyönetim mahkemesinin görevli lüğü görüşünde olduğumuzdan, çoğunluk kararına katılmıyoruz. 9.6.1980

Üye

Şeref TOLUNÇUĞ

Üye

Hakkı MÜDERRİSOĞLU

i/ç